

Megjelenik ez a lap hetenkint kétszer csütörtökön és vasárnap.
 Á r a :
 Egész évre . . . 6 ft. — kr.
 Félévre . . . . 3 ft. — kr.
 Negyedévre . . . 1 ft. 50 kr.
 A szerkesztő szállása:
 Színház-utca 404. szám.

NEMERÉ.

Politikai, közgazdászati és társadalmi lap.

Hirdetési díj:
 4 hasábos garmond sorért, vagy annak helyéért 4 kr. (1—10 sornyi hirdetés ára mindig 40 kr.) — Bélyegdíj minden ígdtáskor 30 kr. — Nagyobbhirdetéseknél alku szerint. — Hirdetések fölvetetnek a szerkesztősnél.

Kolozsvár, június 2-án.

Öszinte szó Háromszék választó polgáraihoz.

Most, midőn a képviselőválasztási mozgalmak országszerte izgatottságot idéztek elő, midőn nem messze van már a nap, mikor minden választó polgár a leg-szebb alkotmányos jogával lép a szavazó urna elébe, midőn annak a fontos, különösen a székelységet nagyon közlelő érdeklő kérdésnek eldöntése forog kezében, hogy továbbra is megmaradjunk-e azon alkotmányos mű napszámossáiként, melynek alapját szikla erős fundamentumra raktuk le, s melynek barátságos fedele alatt már is élvezzük mindazon előnyöket, melyek annak építése idején kínálkoztak, — vagy kirugva lábaink alól az alapot, egy egészen terra incognitára lépünk, melynek békövetkezhető esélyeit még képzelettel sem érjük fel, annál kevésbbé a józan ész hideg számításával, — most mondom mindenkinek morális kötelessége, szavát latba vetve figyelmeztetni a polgárokat annak a becsére, fontosságára, a mi van, s arra is, a miután némelyek oly ábrándos képzelemmel futnak, mint gyermek a szappan buborék után:

Háromszék józan értelmiségéhez kívánok szólani; azokhoz, kiknél nem az ígért csábító fénye imponál; kik ezek, s az elért eredmények között különbséget tudnak tenni. — Hiába való volna úgy is azok előtt hallatni szavamat, kik némely felkent álproféták szavait már a priori készpénz gyanánt fogadják, kik a szabad meggyőződés nemes intenióját elnémitják magokban a csillogó phrázisok kedvéért.

Azt mondják, a jelennek a mult táplálója. — Midőn valamely lépést tesz az jelenben, száll vissza a multakba, onnan véve magadnak elveket irányul jelen teendőidre nézve. — Menjünk vissza tehát mi is a régen elmúlt századokba, mert a történelemnek minden lapja oly tanulságos.

A székely nemzet a fennálló állami rendnek, alkotmányos életnek a multban rendszerint mindig hű öre, tántoríthatlan támasza volt. — Volt anyi természetes esze, hogy átlássa a békéfejlődésnek áldásos voltát. De valamint most, úgy mindig voltak ámitói, hಂಬoldogító eszmékkel saturált rajongói. — S ha sikerült ezeknek a népet olykor-olykor a csendes fejlődés, a

zavartalan nyugalom öléből az ábrándok régiójába ragadni; ha sikerült kapa és kasza helyett kardot nyomni kezébe a fennálló alkotmányos rend megdöntésére, — a történelem szomorú tanubizonyosága szerint mindig a nép adá meg az árát; mely ár nagyon is drága volt: a fejedelmi bizalomnak elvesztése.

Említem-e azon elszakadási kísérletet, melyet egyesek önző érdekeik, hatalomra jutási viszketekök kielégítése czéljából dicső Mátyás királyunk uralkodása idejében szítottak a nép keblében? — Említem-e azon merész játékot, melyet egyes demagógok, nagyravágyok, Zápolya idejében üttek a székelység érzelmeivel? Vagy említem-e a fejedelmi korszakot, melynek minden napja arról tanuskodik, hogy a mely perczben sikerült egyeseknek a fennálló rendtől szakadás hitvány úszkét e nép közé vetni, attól kezdve az ismételt megtérésig sok nem szeretem napokban részesült.

Olvassátok a történelem lapjait, tekintsetek a mult időknek már lezajlott századaiba, mert többet mondanak nektek minden profétáitoknál. — A mult megvesztegethetlenül tárja ki előttetek eseményeit, míg vezéritek nagyon is otthoniasok a két kulacos szerep játszásában.

Azt mondja egy példa beszéd: „Jobb egy irigy, száz szánakozónál.“ — Való igaz. — A mely nép szánalomra méltó állásba helyezi magát, s ebből kifolyólag megbocsátásra van szüksége, az ily népnek életképessége nagyon is kétes. — A székely nép ily állapotban már volt. — Adja isten, hogy soha se legyen többet. Adja isten, hogy állami magatartása soha se szolgáltatson okot a tronról jövő ily szavakra: „Mind azokat a vétkeket, valamit ők vagy magok, vagy más személyekben akármi magunk ellen akár egyéb rendbeli emberek ellen a zürzavar, háború sok változásokban, melyek az elmúlt tizenkét esztendő alatt Erdély országot rontották, tudva vagy tudatlanul akármi helyeken eslekedtek, vétettek, ártottak volna, mondom mindazokat mi ő nékiek megengedjük megbocsátjuk.“*)

Ne adja isten, hogy a székelységnek irigye legyen, de mentse meg a szánakozóktól is.

*) Bocsájtásról beszélek.

*) Bocsájtásról beszélek, melyben az udvarhelyszékieknek akármi módon tett vétkeiket megbocsátja.

Fontolja meg tehát előre Háromszék választó polgársága a követendő lépést.

Öt éve már, hogy hazánk vissza nyerte önrendelkezési jogát. — Öt éve már, hogy az absolutismus gürnyesztő jármát a szabad alkotmányossággal váltotta fel. Öt év még egy ember életében sem sok, nagy szabásu tettek véghez vitelére, — egy nemzet életében pedig, mely örök életre van hivatva, épen kevés. — Ha egy párt támogatva a nemzet többségének bizalma által, ez öt év alatt semmiből rendezett viszonyokat, állapotokat teremt; ha józanon számító munkásságával, s e munkásságból folyó eredményekkel képes Európának töllünk nagyon is régen elfordult jó véleményét visszaterelni; ha képes volt a külföld előtt Magyarország létezetésének jogosultságát, szükségességét ismét bizonyítani; ha mondom egy párt képes mindezeket a semmiből megteremteni: az a párt még is csak jó uton jár. Nem a pillanatnyi fellebbanás, hanem a józanon számító ész képezi kiindulási pontját.

Még ellenfelei sem tagadhatják meg a Deákpárttól, hogy nem ez elvek voltak irányadók minden alkotásánál. — Tekintsük meg az öt év felmutatott eredményeit, azonnal meggyőződünk ennek igazságáról.

A Deákpárt érdeme, hogy Magyarhon népei ma már testvérekként tekintik egymást, békességben élve a közös édes anya kebelén. — A veszélyes nemzetiségi tanok, — melyek annyi keserű napot szereztek ugy nekünk, mint a nemzetiségeknek, istennek hála elvesztették életet, gyújtó hatásukat. Ha akad is még egy-egy tulzó, ki a meghasonlás úszkét szeretné e népek közé dobni, utálattal fordul el tőle a nagy tömeg, mert erős meggyőződéssé vált lelkében: „A nagy világban e kívül, ninesen számodra hely.“ Legalább annyi előnyökkel kínálkozó nines, mint ez.

Említem-e nemzeti hadseregünköt, melynek gyakorlataira külföldi fejedelmek küldik el képviselőiket, hogy halljanak valamit arról a seregről, mely nem ötven év kitaró munkásságának eredménye, mint a porosz Landwehr, — hanem egy pár év szülötte? Említem-e az óriási haladást, mely elhanyagolt népnevelésünk terén — nyomon szembe ötlő? Említem-e azon nagy-szerű vivmányt, melyet Erdély a kolozsvári egyetem

TÁRCZA.

Fitzmoor kapitány vagy a hinduk lázadása.

(Angol történelmi beszély.)

(Folytatás.)

IX.

A bástya ostroma.

Mindnyájan munkához láttak, s öt percz mulva mind a heten honfitársaiknál voltak. Köztök volt Cavendisch őrnagy is. Fitzmoor volt a legutolsó. Mindnyájan el valának látva élelmi szerekkel, Fitzmoor és Cavendisch azonkívül még löszert is hoztak. Mig az őrnagy nejét és Vilmát karolta át, a többi a kapitányt ostromolta kérdéseikkel. De az elhallgatta mindazt, mi legnagyobb becsületére vált volna; bajtársai egészíték ki elbeszélését. Mialatt a bástyára felmentek, eszébe jutott Fitzmoornak, hogy nines elegendő élelmi és löszertük. Azonnal visszafordult és az arsenal felé sietett, melyet a sipoyk nagy részben már feldúltak. Mindazáltal sikerült a kapitánynak hosszas kutatás után néhány töltényt, löport, hat pisztolyt, három kardot és két löfegyvert találni. Mindezt egy halmaz kő alá rejtette. Azután egy, az arsenalban holtan lelt sipoy öltönyét vette fel; ezen ruha alatt sikerült neki — ki különben is igen jól beszélt a bennszülöttek nyelvét — Vellore utcáin áthatolni. Midőn a kórház udvarára érkezett, hol élelmi szert remélt találni, majdnem lelüvetett két európai által, kik öltönyéről indusnak hittek őt. De szerencsére még elég jókor átlátták tévedésüket s a kapitányhoz csatlakoztak. A laktanyában lel-

ték Cavendischt, kit — mivel senki sem volt már látható — nevének kiabálása által esaltak elő rejthelyéből. Ő is ráhagyta magát venni, hogy Fitzmoort kövesse, miután maga is átlátta, hogy mig itt minden elveszett már, amott még sok volt reménylhető. Innen a kapu felé sietett a kis csapat, hol sipoykra bukkantak, kik által hirtelen körülvétettek, azon pillanatban midőn már elveszetteknek hívék magokat, azon szerencsés ötlete támadt egyiknek, hogy a vizen át jussanak a kapuhoz. Sajka hiányában egy az utsza valamelyik szögletében talált asztalt, néhány léczet és kötelet szedtek elő, miből gyorsan egy tutajt rögtönöztek. Bár a zaj által a sipoyk minden oldalon figyelmesekké tétettek és a tutajra több lövést intéztek, a nagy sötétségben egy sem talált. — S most a hálaalkodások hosszu sora következett; még mistres Cavendisch is — megfedekezve angol tartózkodásáról — megölelte a kapitányt. A legbecsesebb köszönet volt reá nézve azonban Vilmáé. — Miután a visszontlátás feletti kitoró öröm némileg csillapodott, ismét helyzetükről kellett gondoskodni, mely még mindég kétségbejítő volt. A nap felkeltével a kis erősséget körülövedző megszámlálhatlan sokaság volt látható. Megadásra — a hinduk általánosan ismert hit-szegése következtében — gondolni sem lehetett. És most elkezdődött a tüzelés. 1200 sipoy ostromolta a bástyát a város felől, és öt száz az árok oldaláról. Helyzetük által segélve, előnyvel védték magokat az európaiak. Lövésök nagyobb része talált. A sipoyk háromszor intéztek támadást, de mindig veszteséggel voltak hátrálni kénytelenek. Így mult el a nap. 1800 bennszülött, kik néhány nap előtt európai tisztjeikkel élükön sokkal nagyobb sereget is meggyőztek volna, magokra hagyva, nem bírtak elég bátorsággal, 30 angolt határozottan megtámadni. Az angol kormány birt ak-

kor annyi tapintattal, hogy a bennszülötteket nem taníták meg az ágyuk kezelésére, s így azok csak holt eszközök voltak kezeikben, minék épen semmi hasznát sem vették. Mindemellett is az európaiak helyzete pillanatonként nyomasztóbb lett, mert lassanként az élelem is fogyni kezdett.

X.

A szerető szív esodái.

A mint a nap eltűnt, félbeszakadt az ostrom s az európaiak tanácskozni kezdtek teendőik felett. Fitzmoor a felkiáltásnál hiányozván, keresésére indultak, midőn egy sarokból — hol irt — előlépett így szólván társaihoz: „Most irtam össze élelmi szereinket, alig lesz elég holnapra. Nines tehát más reményünk, csak az arcoti őrsereg. Tudom, hogy majdnem lehetetlen hozzá jutni, mindazáltal Isten segítségével mégis megkísértem.“ Ünnepléses csend állott be a szavakra. Vilma, az önfeláldozás új bizonyítékát látva, elsápadt és felé közeledett. „A sötétséget használva leszáltok az árokbá. A sajka, melylyel tegnap a sipoyk üldöztek, nem lehet távol. Meg fogom találni.“

„És a kaimánok?“ kérdék mr. és mrs. Cavendisch.

Azt mondtam, hogy csak Isten segítségével!

„De önre szükség van itt; most rajtunk a sor magunkat feláldozni.“ Erre élénk vita támadt az ifju tisztok között, de Fitzmoor megmaradt szilárdul feltett szándéka mellett. Egy vén tiszt, ki jól beszélt a hindu nyelvet, kísérelőül adatott. Mindenki átlátta, hogy ez volt az egyedüli mód megszabadulásokra, de mégis megrendültek a szívek meggondolva e vállalattal járó veszélyeket. Sipoy öltönyökét véve fel, megkezdődött a búcsuzás, hol még a hadfiak is gyermekként sirtak. A

felállításában nyer, mely hogy csak a törvényhozás utólagos jóváhagyása reményében kezdi meg áldásos működését, egyenesen az ellenzék imparlamentáris eljárásának köszönhető.

Nem sokára itt lesz tehát az idő, midőn sok székelly ifju fejtheti ki szép tehetségeit e szűkebb körű hazában; mit eddig a pesti egyetem távolsága s költséges volta miatt vajmi kevesen tehettek. Nem beszéltek többet, hiszen az elért eredmények minden szónál szébben beszélnek.

A jövő képviselő választások alkalmával mind ez eredmények kockára lesznek téve. A ki mindezekkel elég merész játszani, ám lássa, nem fogom bévotizáló száját. Nem is ezekhez intézem szavamat, hanem Háromszék értelmiségéhez. Nyissák fel előre, míg nem késő — a választó polgárság szemét. Mutassák fel a népeknek azt, a mi van, s figyelmeztessék a jövő rázkódások esélyeire. Magyarazzák meg a népek alkotmányos életünknek nagy vívmányait, melyeket a béke napjaiban nyertünk meg egy kard csapás nélkül. Emeljék ki mostani választásuknak rendkívüli fontos voltát. Ne értsenek félre. A tiszta meggyőződés nemes érzetét tisztelem, s követésre méltónak tartom. Azt mondom, hogy minden választó polgár erős meggyőződéssel, közeledjék a választó urnához, oly meggyőződéssel, melynek alapja tiszta tudat, a tényekből helyes következtetés.

Ha ilyen meggyőződéssel találkoznak, tiszteljék, elnémitani ne próbálják. Csak ott lépjenek fel meggyőzőleg, felvilágosítólag, hol a nép akarata nem elveknél, hanem egyesek polczra jutásának szolgája. Itt hallassák szavukat. Hiszem, hogy a szavaknak meggyőző ereje, az eredmények elősorolása, sokakat kifogábrándítani, sokakat megfog győzni azon ut helyességéről, melyen nagy hazánkfia Deák Ferencz már öt éve vezérli népét.

Hunfy.

Lapszemle.

A „Pesti Napló“ vezércikke egy Erdélyből szóló feleletet hoz Kossuth levelére, mely igen okadatolt pontokban kimutatja, hogy hova vezetne azon irány, melyet a turini jelszó fenyegető határozottsággal és szenvedélyes lévvel az ellenzék magatartásul kitűzött. A parancsszó nem kevesebb, mint megbuktatni a Deákpártot. Ebben látja Kossuth a parlament bukásával az alkotmány felforgatását, vagy a baloldali kormányra jutását. E két eshetőség bármelyike az ő politikáját csak is elősegítheti, sőt kiszámítása szerint győzelemhez is vezet. Vonjunk tehát Kossuthnak forradalomra célzott politikájából következtetést. Erdély belviszonyai a Deákpárt 48-as politikájának alapján a jelenben a legkedvezőbb alakban fejlődnek, mert a vasúti hálózat által — mit Kossuth országgyűlésnek bélyegezett — Erdély a kereskedelem főpiaczaival összeköttetést nyer; az igazságszolgáltatás a különféle pressiók deformis állásából független kezébe áttéve tekintélyt és erkölcsi erőt nyert; nevelésügyünk a körülményekhez viszonyítva látszólag megjavult; de meg a nemzetiségi kérdés is, csak a béke és józan politika, vagy is a reformok eszéyes uton való keresztülvitele, nem pedig a felforgatás teoriája szerint nyerheti el megoldását. Ellenben Kossuth 48-asa nem hagyott hátra a két testvérhazában egyebet, mint kinos emlékü romokat, elpusztult vagyont, megessonkitott családokat, — mert politikája nem a reformálás lehető módjában keresett álláspontot, hanem az egyéni ér-

kapitány Vilmát kereste, de az nem volt található. A hölgyek — köztük Vilma is — a bástya egy sötét zugában vártak reá. Vilma — képtelen lévén e pillanatban érzelmeit eltitkolni — néjének kivallotta Fitzmoor iránti szerelmét, s midőn meglátta őt közelíteni, elébe futott és kezét nyújtá neki. Szólni akart, de a fájdalom lezárta ajkait.

Éljen ön, éljen ön . . . érettem!“ kiáltá végre fuldokolva. Most már a kapitány sem birt magán erővenni. Könnyek csillogtak szemében, mialatt lassan suttogá: „Kedves, kedves Vilmám!“ Azután gyengéden karjánál fogva vezette mrs. Cavendishhez. „Éljen ön boldogul Mis Mac-Slane, akár élek, akár halok, — legyen ön áldott e boldog pillanatért, mely engem felmagasztal.“

(Folytatása következik.)

dek tekintetei vezérelték az akkori kormányfő eszméit. Kiűzdjön az ellenzék a reformatio üdvös terén — de míg ő a közjogi kérdésben merev programja mellett megmarad, addig hiszszük, hogy Erdélynek hű fiai a tiszta látásban megmaradnak, s azért a Deákpárt, mint a reformok keresztülvitelének tényezője nem bukhat, mert a turini jelszó Erdélyben viszhangra nem talál.

A „Reform“ midőn Horvátország ügyét veszi megfontolt tárgyaúl vezércikkében, bevezetőleg kimondja, hogy Horvátország nagy jelentőségű viszonyát Magyarországhoz államférfiúi felfogás szerint szeretné megítéltetve látni, minek kifolyásai a kormányeselekvények legyenek. S a mint e felett hosszú érvelést nyit a cikk, a többek közt elmondja, hogy mi gyakran, ha a horvát állapotok keservein gondolkozunk, mintegy óhajjtjuk, ha e társországtól szép szerivel szabadulhatnánk, melyhez nemzeti érdekeink nincsenek közvetlenül kötve; de miután ők az elszakadás esetén még is csak szomszédok maradnának, ez óhaj teljesülését bekövetkezni nem engedhetjük, mert a horvát unio felbontása a pusztá foederalismust — ez pedig nemzetünk életveszélyét rejténé magában. Ez okból vétkezik az ellenzék saját nemzete ellen, midőn a panszláv irányu nemzeti pártot meggondolatlanul legyezgeti, s a fölött örvend, hogy ellenzék-keskedő terveinek kivételére a 31 nemzeti párt képviselőjével a jövő országgyűlésen tetemes erősbödést fog nyerhetni.

Az „Ellenőr“ Pulszky Ferencz a gyöngyösiekhez tartott beszédét bonczolgtatja, s beszédét úgy tekinti, mint gázolását nemzeti történelmünknek, miután történelmi nagyságunk főbb momentumait, mint a Kupa, Bocskay, Bethlen, Tököly, Rákóczy stb. villongásait — pusztán badar rajongásoknak tekinti. Miután pedig Pulszky F. ur levelének folyamában Jánus-féle alakot mutat, s nincs megelégedve az eddigi vívmányokkal, ily nézet pedig mint nem orthodox-jobboldalihoz illő, arra a következtetésre vezet, hogy P. F. ur nem áll a legszilárdabb elvek alapján, azért vigyázzon a jobboldal, mert értekező könnyen Flankenbewegungot tesz, s elköveti rajta és rajtunk azt a csinyt, hogy felcsap baloldalinak.

A „Hon“ arról elmélkedik vezércikkében, hogy noha Tóth Vilmos miniszter választási törvényjavaslatát nem vitte is keresztül az országgyűlésen, azt keresztülvitte a jobboldali öszeirő és központi bizottmányok utján. Ha ez így van — írja a cikk — minek akkor a törvényhozás? A jobboldaliak nem gondolták meg, hogy Tóth Vilms bukott törvényjavaslata qualificatiójának elfogadása által az alkotmány rovására az absolutismusnak szolgáltak. Ezen eljárásból látjuk — végzi a cikk — mily praecedent alkotott a miniszter kedvéért a jobboldal szenvedélye, mi által az alkotmány veszélyeztetve van, azért készülnünk kell megvédeni az alkotmányt a jövő országgyűlésen.

A „Pester Lloyd“ a mostani választásokról igen alapos észrevételeket tesz. Nem hiszi, hogy sokan, kik elleneztek a választási törvény reformatióját, látva, mik történnek a jelen, csak kezdetben levő választási eljárásnál — ne térjenek észre, s ne sajnálják, hogy egy üdvös reformnak létesítését meghiusították. Csak kezdetén vagyunk, s már is csatérékké válnak a választási gyűlhelyek. Ha ily irány képezi az ellenzék alkotmányos hiszek-egyjét — akkor sajnos, csak zavart óhajtott, mert ily üzelmeket a kormány közbejötté nélkül tovább fejlődni, nem lehet megengedni. — Övjuk meg a néperkölcsiségét! mert késő bánatnak szomorú lehet a vége.

Orbán Balázs és Ugron Gábor egy plakáton kiadták politikai hitvallásukat Udvarhelyszék baloldali polgáraihoz.

Mindjárt kezdetben így szólnak a „székely atyafiak“ hoz: „Fel székely atyafiak fel! hiv a király szava, hogy válasszatok új képviselőket, mivel a régiek nem tettek semmit, sem az országért, sem a tronért.“

Erre a proklamatióra egy székely ember aggodalmait kinyomatta. Közöljük ezek közül a következőket:

Köztudomású dolog, hogy 1867-ben a magyar nemzet a királylyal kibékült. Az osztrák-németekkel is ugyanakkor egy 10 esztendőre szóló szerződés iratott

meg, — ennek alapján a király megesküdtött a törvényekre, és 1867-junius 8-án megis koronáztatott, — a király- és velünk szövetségre lépett örökös tartományok és országok bizalmát és szeretetét a magyar nemzet ezen kibékülés által megnyerte. Most a proklamatióban hiában keressük azt, hogy Orbán Balázs és Ugron Gábor urak akarják-e a királylyal megkötött szerződést és a békességet fenntartani, erről az illető urak hallgatnak, hanem megtámadják a helyett a hadsereget s honvédséget, pedig tudni kell székely atyafiak azt, hogy a hadsereg és honvédség úgy amint most fejjáll abban a 10 esztendőre kötött szerződésben benne van. Aggodalmam tehát az, hogy miután a proklamatiót kiadó urak nyíltan nem merik ígérni a királylyal kötött egyezség megtartását, hanem azt alattomban megtámadták, ha az ország sorsa csakugyan az ő kezükbe kerülne, akkor mi történik velünk szegény emberekkel? — Vajjon nem kell-e újból az agyagfalvi gyűlésre menni? hogy azután a sokat ígérő és nagyszájú hazafiak — a népet odahagyván, mint 1848 és 1849. években — egy gyilkos és pusztító háborúba keveredjünk!

Azt minden becstületes magyar ember akarja, hogy magyar hadsereg legyen, de kérdés, hogy az oláh, szász, rác, tót, zsidó, német és több más nemzetiségek fiai — magyarok mind? lehet-e azokat is magyarul komandirozni? s lehet-e háború nélkül, s ha igen, nem lesz-e veszedelmes azt a sok nemzetiségből álló magyar hadsereget külön szakítani? hogy aztán egy külföldi esztében véletlenül még össze is veszszenek? Azt pedig már meg a falusi ember is tudja, hogy a német császár külön személy, a mi királyunk sógora a bajor király, továbbá a szász király külön személyek és így nekik külön országaik lévén, külön hadseregeik is vannak, hasonlóképen a belga és hollandi népek, testvérokon nemzetiségek, s így nekik is külön katonaságuk veszedelem nélkül lehet. Egyébaránt megjegyzem, hogy a kormány már elrendelte, miszerint a honvédség is ágyuval és műszaki csapatokkal felszereltessék, ezen kívánság tehát már a baloldal nélkül is teljesült. Hasonlóképen az 1848 évi honvédek, azoknak özvegyei és árvái részint már nyugdíjaztattak; részint segélyben részesültek; az 1848. évi árvák pedig ma már 24 év mulva oly nagyok, hogy azoknak felesleges most a szegény adózó nép filléreiből egy garast is adni; én valóban nem értem, hogy tudna ily módon a baloldal taktikus lenni? A proklamatióban felhozott példák tehát bennünket nem nyugtathatnak meg.

Ami a székely nemzet ezredéves ősi szabadságát illeti, megvallom nem nagyon örvendek annak, hogy azt a baloldali urak akarják visszaszerezni; mert attól félek, hogy visszavezetik a népet ezer esztendővel és aztán hiába taníttatja a szegény falusi ember gyermekét, mert abból többé királybíró nem lesz, hanem pap, mester, kántor, vagy a falusi jegyző sovány kenyeren kell rágódnia, mint ősei tevék, ha esze van és tanulni mert. Talán mégis jobb ez a mostani, a jogegyenlőségen alapuló szabadság. Hogy pedig most elég nagy szabadság van, kitűnik abból is, hogy ezt a kormányt és jobboldalt erősen megtámadó proklamatiót azok az urak saját nevek alatt ki merték adni; próbálták volna meg ez előtt nem 1000, 100, hanem csak 50 esztendővel, bizonyosan elzárták volna azokat az urakat. Egyébiránt nem vagyok ugyan a rabonbánk egyenes ivadéka, de annyit mégis tudok, hogy a székely nemzet szabadsága ezer esztendőnél még valami 400 esztendővel régiebb.

Meg vagyok győződve, hogy a mi kivihető, azt volt képviselőink is kieszközlik, ami pedig nem kivihető, azt Orbán Balázs és Ugron Gábor urak sem fogják kieszközölni.

Román lapszemle.

„Patria“ 57. szám junius 2-ikén Leckét ad a prikulicsféle embereknek, kimutatván: mennyi kárt okoztak a román nemzet ügyének a 67-ki XII-ki t. cz. megtámadása által.

A hatalom — legyen az absolutistikus, vagy alkotmányos — soha sem fog fegyvert adni azon elemek kezébe, melyekről tudja, hogy halálos ellenségei.

S a majoritás ezt nem képzelésből teszi, hanem a számos élettapasztalatokból merített meggyőződés folytán, mert meg van győződve: hogy Magyarország épisége, függetlensége, alkotmánya és szabadsága — az ellenzék által kockára van téve. Ugyanazért a 67-ki alapot védnie kell s azokat, kik az Ausztriával kibékülést ellenzik — ellenség gyanánt tekintenie, — kikkel következképpen többé — szóba sem áll.

A magyarországi választási törvény már régen kiterjesztetett volna Erdélyre is, ha az erdélyiek 67-nek nem lettek volna nyílt ellenségei, — az erdélyi gör.-kath. egyház régen megkapta volna autonómiaját, ha annak

hívei annyira ellenséges indulatot nem tápláltak volna a 67-ki t. cz. iránt, mely reánk románokra nézve — nem elnyomó, nem terhelő!

Ugyancsak a „Patria“ lugosi levelezője: „közelebbi tudósításomban irtam önnek, hogy a szászokabányai kerületben, a deákpárti jelölt Popescu megválasztása Babesiuvél szemben — valószínű. Most már azon kellems helyzetben vagyok, hogy egész pozitívással állíthatom — a Babesi bukását s a Deákpárt biztos győzelmét (itt levelező számokban közli az összeírás munkálatai eredményét.“

Politikai szemle.

Strassburg községtanácsa a város polgármesterével, Lauth Ernővel élén óvást emelt a kapitulációk megvizsgálására kiküldött bizottságnak ezen vár védelmezése ügyében mondott következtetései ellen, mely óvás kifejti, hogy Strassburg, bár a császári kormány által gyalázatosan magára hagyatva, sem csapatokkal sem komoly védelmi intézkedésekkel ellátva nem volt, a porosz invasio kezdete óta védbástyája volt Franciaországnak. A községtanács végül egy ellen-enquete alakítását kívánja, a mely hallgatná ki azon személyeket mind, a kik pontos és hiteles felvilágosítást adhatnának. —

Komoly és vésszel fenyegető viszály támadt a versaillesi kormány és Lyon város közönsége között. Utóbbi ugyanis a város congregan iskoláit felszálta. A kormány most engedve a kamarai többség kívánságának, ezen intézetek visszaállítását szándékolja s a prefectus ennek következtében már több ily rendű szerzetest tanárokká nevezett; a község azonban elzárta előttök az iskolát. Most már a departementális tanács fogja ezen kérdést elintézni. Mondanunk sem kell talán, hogy a Lyoni közönségnek tökéletesen igazva van, ha a szerzetesek előtt községi iskoláit megnyitni nem akarja. —

A berlini hivatalos körökben teljes erővel dolgoznak a jézuita ellenes törvényhozás előmunkálatain. A porosz országos törvény szerint minden egyházi kiváló hűség és engedelmességgel tartozik az államnak; az államnak tehát joga van, ha a püspökök a törvény ezen határozata ellen cselekednek, tőlük a nyert állami elismerést megvonni anélkül, hogy előbb ez iránt a pápával kellene érintkeznie. A hivatali záron kívül a kormány az évenként járó 35 ezer tallérnyi dotatio megvonását is alkalmazásba fogja venni a püspökök ellen.

A zsidóüldözések Romániában nem érnek véget. A jassyi községtanács épen a napokban bocsatott ki egy ukázt megint fölújítva azon régi törvényt, a mely szerint keresztény cselédek tartani zsidónak nem szabad. A városi tanács ügynökei eljárnak a zsidók házaiba s onnan a talált keresztény cselédek erővel is elviszik, tekintet nélkül a vállalt kötelezettségekre s már fölvetett bérükre. A zsidók védelmében teendő további diplomatai lépésekre nézve nevezetesen Anglia érdeklődik. Londonban a mult pénteken Lawrence képviselő elnöke alatt még mintegy negyven parlamenti tag, valamint több tekintélyes polgár jelenlétében igen népes meeting volt, hogy a zsidóknak Romániában való üldöztetése ellen protestáljon s a segítségül teendő lépések fölött tanácskozzék. Shaftesbury lord következő indítványt tett: „Ezen népgyűlés protestál a zsidókon Romániában elkövetett garázdaságok, mint a modern civilizáció meggyalázása ellen s a szerencsétlen áldozatok fölött legmélyebb részvétet mondja ki.“ Miután ezen indítványt nagy lelkesedéssel határozottá emelkedett, a glucesteri anglikán püspök egy más határozati javaslatot adott be: „Az igazság segínyt és kárpótlást kíván azok számára, a kik személyükben vagy vagyonukban szenvednek vagy szenvedtek, valamint elegendő oltalmat is romaniai zsidók számára minden jövő bántalmazás ellen még pedig úgy, hogy a főállók szerződés értelmében nekik a polgári jogok tekintetében polgártársaikkal egyenlőség biztosítottassék.“ Ezen indítványt is elfogadták s a népgyűlés azzal végződött, hogy egy sok tagból álló küldöttséget választottak, mely sürgesse a kormányt ezen ügyben lépéseket tenni. —

V e g y e s.

(A brassói urnapi vásár) nagyon kedvezőtlen eredménnyel folyt le e hó 6-án. A kézműáruk fogyasztása tekintetében kiválóan silány az eredmény. Átalán a vásári forgalom nagyon langya volt; a jelentékenyebb vevők ezuttal teljesen elmaradtak.

(Reszkess Magyarország!) A megyesi országgyűlésen Bauszner Guidó nagy elve: a szász nemzet egyesítése, kimondatott. Az alap, melyen az egyesülés történend, a szebeni program.

Tehát nincs többé 6- és ifjúságpárt, hanem egytől egyig csak szász, és semmi egyéb. A győzelem nem fog elmaradni, — (?) ujjongva kiáltja a „Kronst. Zeitung!“ Mondja tovább, hogy a megyesi nagy nap, korszakot alkotand a szász nemzet történetében. Boldog ámitás! Hiszem én, hogy most a „Kronstädter Zeitung“ megküldnék rá, hogy ha néhány lelkesítő szót intéz az egyesült szász nemzethez: elűzik azok a magyart a continensről is. Részünkről viszont egész határozottsággal megszughatjuk, hogy az egyesülés, oly alapon állva, minőre ők állították, — nem fog sok zavart csinálni.

(A brassói tanács) igazságszolgáltatásáról és a város belügyeinek rendezéséről, azt hisszük országzerte ismeretes. Nem is kívánjuk azért ezen oldalról bemutatni most, hanem azon feltétlen hatalom gyakorlásáról, melyet a szászok érdekében a városi polgárok egyenlőségének megsértésével követ. Nem rég történt ugyanis, hogy a piac tisztítást árverezés útján ki kellett adni. Az árveréshez többek között egy román polgár is — ki eddig mint albérlő kötelességének teljesen eleget tett — hozzá kívánt szólni. Vele azonban megtörtént az, hogy még hozzá szólni sem engedték. Egyéb indok természetesen nem volt mint az, hogy a vállalkozni akaró román volt, és ama bizonyos clique az illető vállalatot egy szásznak ajánlotta volt fel.

(Mire jök az újságok?) Egy angol házaspárt utazásuk közben Jeruzsalem közelében a rablók egészen kifosztottak, és csak a „Times“ egy példányát hagyták meg nekik. Minthogy a testükön volt ruhájokból sem maradt meg sokkal több a semminél, a férj a „Times“ fölapjába burkolozott, siró nejét pedig a mellékletbe öltöztette, úgy hogy egészen tisztességesen bevonulhattak a szent városba.

(Szivarozóknak.) A pénzügy-miniszterium hír szerint egy hivatalnokát Havanna-szigetere akarja küldeni, ki az ottani dohánygyárakból hazai gyáraink számára minta-szivarokat hozand. Csak hozzon minél többet, mert bizony ránk férne a jó szivar, melyet mostanában csak hírből ismerünk.

(Zsófia főhercegnő temetése.) A megállapított program szerint szombaton, e hó 1-én 4 órakor adták át az örök nyugalomnak a magas halott porait. Megszámlálhatlan sokaság borítá az utcákat és tereket, impozáns megjelenés által akarván kifejezni a bécsi nép részvétét, melylyel a felséges család vesztésében osztozik. Az ünnepélyen a császári család a szász koronaherceg, herceg Luitpold tbszern., Tivadar herceg, (a királynő fivére), a nassaui és braunschweigi hercegek, Coburg, Württemberg hercegei, több más magas állam képviselők, helyettesítők a városok, kerületek, testületek küldöttségei vettek részt.

(Háromszékről — Kilyéből) nagy lelkesedéssel értesítenek bennünket az ottani községi iskola vizsgájának eredményéről. Kapcsolatban ezzel megemlítjük azon nemes adakozást, mely a vizsga alkalmával — az iskola növendékek részére történt. Adakoztak: sepsi alsó járási szolgabíró Bong Zsigmond: 2 tallért és 4 ezüsthuzast; Székely György, Székely Gergely fia, 10 darab könyvet. Fogadják az adakozók a község szíves köszönetét.

(Nagy erdőégés) pusztította a Hargita nyugati oldalát a tizenhétfalu havasát. Mint az „Udvarhely“-ben olvassuk, az égés már több nap óta rémité a vidéket, s nappal füstje, éjjel lángja belátszott Udvarhely városába is. Végre május 25-én sikerült a vidék lakosságának a lángok kiterjedését az által megakadályozni, hogy nagy körben a harasztot összegyűjtötték és a bokrokat kivágták.

(Ilyefalvának) — hirszerint — újból más jelöltje van. Tehát sem Gidofalvi sem Maurer Mihály. Pedig ha tudná mit vesztett Ilyefalva e két személyben?

Ma hirszerint — mert holnap bizonyosan más lesz — egy vasuti hivatalnok, Boeckai van felajánlva. Nem tudjuk mennyiben igaz, de azt beszélik, hogy most a mandatum ára 5000 frt., melyet hirszerint a mai jelölt ajánlott volna fel.

(Az Apolló) című zenemű folyóiratból megint két füzetet vettünk. A tizedik füzet tartalmát Liszt Ferenc Epithaliuma képezi, melyet a nagy maestro Reményi Ede lakodalmára írt, s hegedűre és zongorára maga a szerző tett át. Már maga ez egy szám a legnagyobb ajánlat, mely e folyóirat mellett csak szólhat. A tizenegyedik füzetbe a Beethoven Fidelijából van egy ária, többek közt a magának oly hamar kitűnő nevet szerzett Tisza Aladártól népdalok. A szerkesztő Fellegi Viktor, a feltűnőleg olcsó folyóiratban (az év folytán megjelenő 24 füzet ára 5 frt.) kalauzt kíván nyújtani

arra, hogy „kezdő dilettansból idővel kitűnő képzettségű és finom ízlésű zenész váljék.“ Ajánljuk tehát a zenekedvelők pártfogásába, ha Liszt Ferenc neve mellett még más ajánlat is szükséges.

(Amerika halad.) A columbiai kerület legfőbb törvényésze a joggyakorlatra lépők kellékei közül kitörölte e szót: „férfi“, minnek következtében Miss Charlotte Ray egy sötét színű, de érdekes arcú mulattnő a howardi egyetemen nyert oklevele alapján Washingtonban ügyvédi irodát nyitott. De ezzel a nők még koránt sincsenek megelégedve és nemsokára várható, hogy szoknyás ezredek lesznek Amerikában. Jannie Clafin, egy schwindel-czég tulajdonosnője, ki nem rég az utazára dobott, mert a lakbért megfizetni nem akarta, a Fisk megöletése által megürült ezredesi állomásért folyamodott.

(Ez már tartós békét jelent.) Vilmos német császár azokat az ágyukat, melyeket a francziáktól a németek elhódítottak, templomoknak ajándékozta, hogy harangokká öntessék azokat. Ezek a harangok sokakat fognak imára szólítani azokért, kiket mint ágyuk ők küldtek a másvilágra. Mily tárgy a költői képzelődésnek ez a metamorphosis; s mily biztos kilátás a börzianereknek, kik e harang-szók mellett sokkal biztosabban geschäftelnek, mintha azok ágyuk alakjában szólnának.

(A hadsereg állandó elhelyezésére) vonatkozólag a közös hadügyminiszterium a következő rendeletet állapította meg: A különböző hadi territorialis kerületekben elosztott magasabb parancsnokságok, katonai hatóságok, csapatok és hadi intézetek, valamint az egyes helyőrségek nem és szám szerinti összetétele ezental állandó lesz. A szabályszerű elhelyezésben különös körülmények folytán feltétlenül szükségessé váló változtatások csak a király, mint legfőbb hadur parancsával vagy jóváhagyásával történhetnek. Egész csapattesteknél szolgálati vagy egészségi tekintetből időnként szükségesnek mutatózó áthelyezések iránt a hadügyminiszterium évenként egyszer fogja bizonyos irányelvek szemmel tartása mellett javaslatait a király elé terjeszteni. — Egyes csapatrészeknek hasonló szempontból időnként szükségessé váló felváltása iránt az illető főhad és katonai parancsnokságok kellő javaslatokat fognak a közös hadügyminiszterium elé terjeszteni, és pedig minden év január havában, hogy az illető áthelyezések, mennyire szükséges és lehető, ugyanazon év folyamában a nagyobb fegyvergyakorlatokból és egyes csapatok különben szükségessé váló helyőrségi áthelyezéséből folyó csapatmozgalmakkal egybevetethessenek. Ha a közbátorság tekintetei vagy egyéb nyomós okok követelnék egy csapattest időleges áthelyezését, az erre vonatkozó javaslatok a főhad vagy katonai parancsnokság által szintén felterjesztendők a közös hadügyminiszteriumhoz és ez, ha veszélylyel jár a késedelem, szabad a katonai territorialis hatóságnak a politikai hatóságokkal egyetértőleg, egyben a hadügyminiszteriumhoz vagy meghatározott esetekben a királyi hadi irodájához teendő jelentés mellett az ily rendszabályt azonnal végrehajtani.

(A esehországi áradásokat) illetőleg a következő újabb híreket vesszük: A prágai városi tanács segélyező bizottsággá alakult s az egész ország könyör-adományokat gyűjtet; maga a tanács 10,000 frttal kezdette meg az aláírást. A német országos színház nagyszerű előadást rendez a károsultak javára, melyben Artot és Marini részt vesznek. Horovitzból egy hivatalos sürgöny jelenti, hogy az árvíz által az egész közigazgatási kerület érzékenyen szenvedett. Negyven ember veszett el és a földekben, épületekben, marhákban okozott kár több millióra rug. Itt is alakultak segélyező egyletek. Senomatban 10 lakház és egy malom sodortatott el a víz által; Pürgliczen 4 ház omlott be. Libovetzből a „Presse“ a következő részleteket hozza: A csak nagy fáradtsággal menekülő lakosok a házak padlásaira voltak kénytelenek húzódni és halál-aggodalom közt az ár apadását várni. Többen, kik a házakban maradtak, a növekvő árral mind magasabba emelkedtek, néhányan oly szerencsések voltak, hogy a gerendákba kapaszkodva a víz fölött tarthatták magukat, ámbár a víz majdnem szájukig ért. Segélykiáltások hallatszottak minden oldalról, de senki sem tudott a koromsötét éjben segínyt nyújtani. Csak reggel lehetett a nagy pusztítást látni: egész családok fultak a vízbe, a házak nagy része beomlott vagy megrongáltatott. Liboritzban 39 ember lett a víz áldozatává, a szomszéd falukban még nagyobb pusztítás. A poder-sami kerületben 13 község szenvedett az árvíz által. Sok család jutott koldusbotra, gyors segélyre nagy a szükség.

(Az érdekltség) a bécsi világiállítás iránt már is jelentékeny mérvben nyilvánul, a mi onnan is kitűnik, hogy a mult héten szállított áruk sulya 163,697

mázsát tön s szállításukra 855 vasuti koci kivántatt. A szállítvány 10,960 mázsa vas; 6620 m. mész; 13,303 fa; 30,750 m. fővény; 99560 m. tégl-, és két kocsi különböző anyagokból állott. Kavics 85 vonaton 1861 szekérrel szállított. A világkiállítás érdekeinek méltatása és népszerűsítésére több jeles szaklap szólal föl Németországban.

(Deák és Student) czimvel egy megtörtént érdekes párbeszédet közöl a „S., mely kellő világításba helyezi, hogy hazánkban minő választói és választási jogokkal bíró lakószai vannak. „Neszmélyen — ott, a hol az a jó bor terem, meg a hol Albert király átutaztában, hirtelen meghalt, meg a hol Mátyás király kedvenc mulató helyét találta — mondom Neszmélyen a szomszéd német helységekből Süttő, Piszka, Szent-Miklós-ról gyakran jelennek meg a svábok a korcsmában a jó neszmélyi borra. Épen midőn 1861-ben Deák remek indítványáról beszélt meg a levegő is, bevetődtem a korcsmába ott tilt az asztalnál több sváb, egy közülök kérdi tőlem mi ujság? — Hát az az ujság, hogy Deák ugyan csak szépen beszélt az országgyűlésen, szólék. — Szakkerlot! az szép mék fan, mondja bájló kiejtés-sel. — No ha már egy Student is oly szép megbeszélük — szól tudalékosan egy másik sváb — hát mit meg mond az a sok magnat, az a sok juriszt!

(A szerb regensség) a külföldi lapokban folytatja polémiát Magyarországgal ellen. Legújabbban az augsburgi „Allgemeine Zeitung“-ban jelent meg e forrásból egy belgrádi levél, mely fogalmat adhat a belgrádi döntő körökben uralgó pöffeszkedésről. A hivatalos levelező azt mondja, hogy Szerbia ugyanazon szerepet játsza

Magyarországgal szemben, melyet a francia háboru előtt Németország játszott Franciaországgal szemben. Magyarország — ugymond — biztosítja a szerb kormányt barátságáról, de ez alatt helyet ad a fejedelemgyilkos Karagyorgyovicsnak, s egyáltalában ugy viseli magát, hogy a szerb kormány nem híhet a magyar kormány baráti biztosításában. Ez insuatiókat kár volna egy sornyi feleletre méltatni. Csak figyelmeztettünk erre, mint oly félszeg viszonyok körjelenségeire, melyeknek véget vetni hazánk legfontosabb érdekei parancsolják. („P. N.“)

(Az internationale tárgyában tartandó nemzetközi értekezletre) Berlinbe meghívást kapott a külügyminiszterium utján a magyar kormány is. A szakférfiakból álló bizottság september elején kezdi meg működését. Kettős feladata van: tanácskozni azon rendszabályok fölött, melyek alkalmasok az internationale mozgalmait és szervezetét a belügyi törvényhozás és közigazgatás utján ártalmatlanná tenni, a mint ezt Franciaország és Holland stb. már megkísérlették; azután pedig ezen társulat nemzetközi természeténél fogva intézkedni az iránt, hogy a bűnösök kiadására vonatkozó államszerződés az internationaléről intézkedő különös pontokkal kiegészitessenek. Ugyanezt sürgetik Bécsben Spanyolország és Franciaország jegyzékei is. A magyar kormány a meghívásnak engedvén, a kérdés behatóbb tanulmányozását és a Berlinbe kiküldendő megbízott utasításainak kidolgozását a bel- és igazságügyi miniszterekre bízta.

(Az életből.) Két fiatal, csinos arczu színész nézett nemrégiben a „K.“ szerint Székesfehérvárra. Szuper társu-

latától szakadtak el, s futottak a nyomor elől, mely őket itt utólérte. Nem volt egy fillérvölgy sem, melyen egy darab kenyeret vehettek volna s betevédtek egy gyanus házba. A többi fölösleges elmondani. A rendőrség nyomába jött a dolognak, és segédkezet nyújtott nekik, hogy a bűn hajlékából menekedjenek. Vajha a rendőrség mindenütt ébren volna, hogy az ilyen kétségbeesetteket idejében megszabadítsa.

Becsi tőzsde és pénzek Brassóban jun. 7.

Table with columns for various financial instruments like 'Osztr. nemzeti adósság ezüstben', 'Papírban', '1860-ki sorsj. kölesön 100 frt.', 'Nemzeti bank részvény', 'Hitelintézeti', 'London', 'Ezüst', 'Napoleond'or', 'cs. k. arany', 'Lira', 'Magyar földteherm.', 'Bánáti', 'Erdélyi', 'Porosz tallér', 'Ikosár', 'Rubel' and their corresponding values.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos: Orbán Ferencz.

Brassai áru-tőzsde június 7.

Large market table with multiple columns listing various goods such as 'Buza, tiszta 64 kupás kőbőle', 'Rozs erdélyi', 'Kukoricza', 'Zab, fekete', 'Háricska', 'Lenmag', 'Borsó fehér', 'Lencse', 'Fuszujka', 'Kendermag', 'Mák', 'Dió', 'Szilva, aszalt', 'Köles', 'Pityóka, sárga', 'Pityóka, kék', 'Kásák', 'Lisztek', 'Zsemlekása', 'Montliszt 00', 'Kukoriczaliszt', 'Háricskaliszt', 'Korpa', 'Szalona ó', 'Paprikás', 'Füstölt', 'Sonka csont nélkül', 'Csontos', 'Szalámi', 'Turó ó vedre', 'Sajt', 'Orda', 'Kaskavál oka', 'Sóstej dézsája 16-17 okás', 'Vaj olvasztott teh. kup.', 'Hájszir kup.', 'Lenmagolaj kup.', 'Lábszir', 'Tej, bivalj', 'tehen', 'Gyapju czurkán okája', 'Keresztényfalvi', 'Moldon', 'Szederjes kék flanel', 'Szőrke', 'Hálinaposztó fehér', 'Nyersbőrök', 'Ökörbőr párja', 'Tehén', 'Juh', 'Babavári fehér', 'Sötétiszürke', 'Fekete', 'Kávészín', 'világos szürke', 'Csuklya, kötése', 'Csergék', 'Kálapok', 'Kossuth', 'Klapka', 'Hajók', 'Fotogen I. mázsa', 'Ligroin', 'Repceolaj', 'Firnisz', 'Eczet vedre', 'Viasz mázsa', 'Méz', 'Gubics', 'Szkumpia', 'Szattyán', 'Kordován kötés', 'Hamuzsír', 'Sóshal, pozsár, egy lóteher', 'Kender mázsa', 'Len köve', 'Tüzifa öle', 'Cserhaj mázsa', 'Gyertya', 'Kulacs 3 kupás', 'Szappan sárga', 'szurok', 'tarka', 'Fagyju juh olvaszt.', 'nyers', 'Marhahus fontja', 'Disznóhus', 'Berbéshus', 'Háj friss', 'Háj'.

Piacunkon elkölt kukoricza 4200 köből. Rozs nagyon kevés volt a piacon. Zab 500 köből. Tiszta buza 200 köből. Raktáraink el vannak látva törökbuzával.

Large advertisement for 'HIRDETMEY' (Advertisement) with a decorative border. It contains a list of 8 points regarding public notices and elections in Brassó, mentioning dates like '1872 május 30-án' and 'június 7-én'. The text is in Hungarian and mentions 'Balla Károly' and 'A központi választmány'.